

Actualiteiten en toekomst

**Zending Informatiedag
7 december 2017**

EZA-Verzekeringen

Korte Introductie: Koos Mink

Branches:

Filantropie: stichtingen, verenigingen, kerken

Markt: dienstverlening, vastgoed, financiële dienstverlening

Specialismen:

Finance en Tax, Governance, Organisatie, Change. Counseling/coaching

22 jaar CBMC:

Evangelisatie en Discipelschap

2015/2016:

Directeur Rf B Keurmerk Fondsenwervende Instellingen, overgang naar erkenningsstelsel

2018:

Hoofdtoetser Goed Bestuur bij de FIN (charitatieve vermogensfondsen)

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Oorsprong (1784)

Maatschappij tot nut van het Algemeen (1784)

2008 Beschikking

2010 Aanscherping

2012 Geefwet

2014 Transparantie/informatieverplichting

2016 Kerken

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Vorig jaar eindigde ik met:

“EVALUATIE ANBI-WETGEVING IN 2016 ??

VERKIEZINGEN 2E KAMER IN 2017”

Eind 2016 evaluatie, doorlopend in 2017, in opdracht van staatssecretaris Wiebes:

- 1) Interne evaluatie door de Belastingdienst**
- 2) Externe evaluatie: Dialogic Rapport**

In januari 2017 naar de Tweede kamer gestuurd

Interne evaluatie door de Belastingdienst

Fiscale ondersteuning van de filantropie:

€ 0,5 miljard per jaar:

1) giftenaftrek:

€330 miljoen

2) de vrijstelling van de schenk- en erfbelasting:

€211 miljoen

Interne evaluatie door de Belastingdienst

‘De giftenaftrek is

- 1) een moeilijk te handhaven aftrekpost**
- 2) ,waarbij fouten veel voorkomen**
- 3) en er door belastingplichtigen en facilitators actief wordt gefraudeerd.’**

De Belastingdienst beschikt niet over contra-informatie, waardoor toezicht en handhaving arbeidsintensief zijn.

Interne evaluatie door de Belastingdienst

Geen sluitende controle op stichtingen en verenigingen die van de Belastingdienst de fiscaal bevoorrechte ANBI-status hebben gekregen.

Er is een snelle groei aantal ANBI-instellingen

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Bron: donatieregister Stichting Donatie Netwerk

42.940 actieve instellingen

6.816 cultuur instellingen

68 nieuwe instellingen

Religieuze en levenbeschouwelijke instellingen

Controle door de belastingdienst (1):

Circa 40 FTE

Evaluatie eind 2016:

Dat maakt de pakkans bij misbruik niet groot, terwijl een goede controle nodig is. Dat bewijzen recente fraudegevallen met ANBI-stichtingen van islamitische organisaties en de Noorse broeders.

Hoogleraar S. Hemels:

In UK Charity Commission [die 167.000 goede doelen controleert] heeft 400 medewerkers.

Grofweg: 2,5 X zo veel verhoudingsgwijs

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Hoogleraar S. Hemels:

Meer automatiseren nodig;

Web-portal zoals in de UK.

Controle door de belastingdienst (2):

Desondanks

> 1500 ANBI-instellingen de ANBI-status ontnomen sinds 2009

2016: 1/3 van gecontroleerde goede doelen ANBI status ontnomen

2016: 1/4 van gecontroleerde goede doelen Organisatie voldeed niet

<50% goede doelen heeft geen website

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (1)

Doelgroepbereik

Burgers geven per jaar circa €2 miljard direct aan goede doelen en circa €700 miljoen indirect via loterijen en nalatenschappen.

Bedrijven geven circa €1,3 miljard per jaar.

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (1)

Doelgroepbereik

Circa 80% van de burgers geeft aan goede doelen.

Daarvan gebruikt circa 9% de giftenaftrek.

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (1)

Doelgroepbereik

**70% van de bedrijven geeft aan goede doelen
maar slechts 0,5% gebruikt de giftenaftrek.**

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (2)

Doeltreffendheid

Circa 40% van de IB-plichtige gebruikers van de giftenaftrek zegt daadwerkelijk meer te geven door deze regeling. De giftenaftrek heeft vooral een impact op burgers die structureel geven.

Er is geen bewijs dat de giftenaftrek leidt tot een hoger totaal aan giften van bedrijven die Vpb-plichtig zijn. Daarmee is de giftenaftrek voor bedrijven waarschijnlijk niet doeltreffend.

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (3)

Doelmatigheid

De giftenaftrek budgettair niet doelmatig: het budgettaire beslag twee tot drie hoger dan de mate waarin de giftenaftrek de giften verhoogt.

Echter een aantal indirecte opbrengsten:

(1) het stimuleert maatschappelijke betrokkenheid van gevers;

(2) het is een allocatiemechanisme voor publieke gelden;

(3) het kan de ontwikkeling van een terugtrekkende overheid ondersteunen;

(4) het kan het initiatief van ontvangers vergroten.

Externe evaluatie: Dialogic Rapport (4)

Toekomst

- **Vervanging van de giftenaftrek door directe subsidie?**
  - **Vervanging van de giftenaftrek door matching? Aanvulling door de overheid van giften.**
  - **Afschaffing van de giftenaftrek?**
- Niet doeltreffend aangezien de giften zullen dalen.**

Beleidscontinuïteit en -consistentie op lange termijn van de regeling heeft een grote waarde.

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Algemeen Nut Beogende Instelling

Toekomst

Nu bij de politiek.

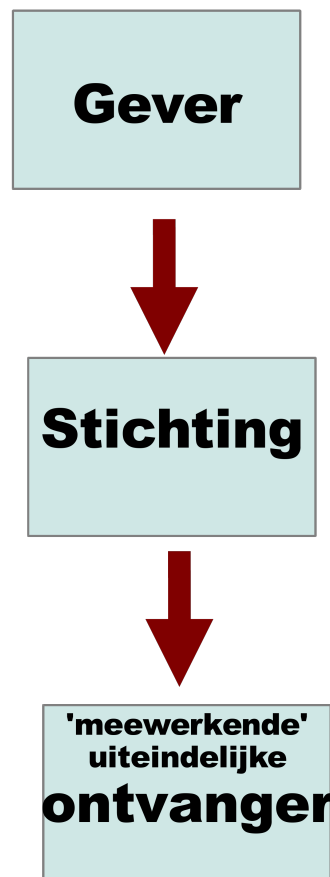
Mijn inschatting:

zonder CU en CDA gaat giftenaftrek sneuvelen

ANBI: niveaus

= Geld

**P
R
O
J
E
C
T
E
N**

Niveau 1

Niveau 2

Niveau 3

Voorwaarden voor de ANBI-status

- **Algemeen nut**
- **Geen winstoogmerk**
- **Beschikkingsmacht**
- **Geen vermogen oppotten**
- **Geen beloningen bestuur**
- **Actueel beleidsplan**
- **Redelijke beheerskosten**
- **Correcte bestemming liquidatiesaldo**
- **Administratieplicht**
- **Culturele instelling**

Artikel 1a Uitvoeringregeling algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 (AWR)

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Presentatie 2016

Stichting

Niveau 2

Algemeen nut

AWR: “Als algemeen nut in de zin van dit artikel wordt beschouwd: i. religie, levensbeschouwing en spiritualiteit;”

2010: 50% verhoogd naar 90%   2012: Definiëring (art 5b AWR)

ANBI: Presentatie 2016

12-12-2014 Hoge Raad => Gerechtshof

ook voor een kerkelijke of levensbeschouwelijke instelling ..... slechts dan als een algemeen nut beogende instelling wordt aangemerkt als haar werkzaamheden rechtstreeks erop zijn gericht enig algemeen belang te dienen en met het totaal van die werkzaamheden het algemeen belang minstens in gelijke mate als een particulier belang wordt gediend (vgl. HR 7 november 2003)

Nader onderzoek nodig (tegen standpunt Hof: kerkelijke en levensbeschouwelijke instelling: “van oudsher wordt aangenomen dat zij zich volledig richten op het algemeen belang.”) => nog geen uitkomst

ANBI: Presentatie 2016

Hoge Raad juni 2013 verwijst naar 1994:

Casus: kerkelijke instelling =>

Niet noodzakelijkerwijs een ANBI, zelfs niet bij activiteiten die passen bij de doelstelling van de instelling

Wel bij minimaal 50% algemeen belang

“Feitelijke werkzaamheden” duiden hier niet op AB;

Zonder motivering niet duidelijk dat activiteiten met (hoge) *commerciële tarieven* niet primair particulier belang dienen (2003)

ANBI: Presentatie 2016

A-G Parket Hoge Raad Publ. : 10-06-2016

Casus: het uitgeven van een nieuwsblad en het bevorderen van andere publiciteit ten dienste van het verkondigen van de blijde boodschap van Jezus Christus, zoals deze door de Katholieke Kerk wordt overgeleverd.

commerciële tarieven

ANBI: Presentatie 2016

(10-06-2016):

A-G: commerciële tarieven: uitleg die overeenkomt met de definitie die is neergelegd in de toelichting op de UR AWR, namelijk tarieven die de integrale kostprijs van de verrichte diensten of de geleverde goederen te boven gaan teneinde een voordeel te behalen.

A-G: gelet op de omvang en de verschijningsfrequentie, objectief beschouwd niet een min of meer commercieel tarief

De A-G kijkt vooral naar de activiteiten:

(10-06-2016):

A-G: anders dan het Hof kernactiviteit is niet het uitgeven van een weekblad, nog daargelaten de kwestie van het abonnements-tarief.

Het uitgeven van dat weekblad is naar zijn mening te zien als een activiteit om te komen tot verwezenlijking van de genoemde statutaire doelstelling en niet als een doel op zichzelf of ‘kernactiviteit’.

Conclusie: beroep in cassatie dient gegrond verklaard te worden

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Presentatie 2016

Geen feitelijke activiteiten ANBI;

Gerechtshof Den Haag Publ. 26-6-2014

Stichting X bezwaar tegen afwijzing ANBI

HOF eens met de rechtbank:

Feitelijk geen activiteiten uitgevoerd die ANBI rechtvaardigen. “Bleef bij goede bedoelingen in de statuten” Wel vermogen verzameld. Vermogensbeheer op zichzelf is geen algemeen belang dienend.

- **Kosten in jaarrekening vooral bank- en vermogensbeheer kosten.**
- **Geen beleidsplan dat bestedingen motiveert.**
- **Voorzitter kon over vermogen beschikken alsof het van de vz was.**

Actualiteiten en toekomst

**ANBI: Presentatie 2016
STEUNSTICHTING ANBI?**

Gerechtshof ARNHEM LEEUWARDEN publ 13-07-2015

**Na boekenonderzoek: niet langer ANBI, want
STEUNSTICHTING TERWIJL ONDERSTEUNDE STICHTING
NIET BEKEND ALS ANBI**

**“Nagenoeg geen werkzaamheden verricht die haar uit
andere hoofde dan als steunstichting van Stichting doen
kwalificeren als ANBI.”**

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Noorse Broeders

Ontleend aan internet. Geen rechtspraak.

December 2016

Hippo Mundo Charity, een stichting van de Noorse Broeders, raakt haar ANBI-status met terugwerkende kracht tot 2010 kwijt.

In 2014 belastingdienst: stichting voldoet niet aan ANBI-vereisten

Maart 2016: stichting doet aangifte tegen een ex-bestuurslid die € 8 mio zou hebben weggesluisd

NRC: belastingontwijking via de stichting vooral via 3 stichtingen

50 stichtingen en 23 bedrijven

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Noorse Broeders

Belastingdienst: verboden bancaire activiteiten

Leningen aan leden en ook aan Larsen, een hoge leider van de Noorse Broeders (€ 1,6 mio)

INZETTEN VAN 11 LOKALE STICHTINGEN IN NEDERLAND TER BEHALING VAN FINANCIËEL VOORDEEL

REISJES JEUGD

- **SPORTKLEDING JONGEREN**
- **GEEN CONTRIBUTIE MEER MAAR ALS GIFT**
- **“BESTUURSLEDEN GEEN VERGOEDING” (2012-2016)
WEL EEN BESTUURSLID MET MAANDELIJKSE REKENING
VAN €1000 VANUIT ZIJN ADVIESBEDRIJF**
- **INZET VAN KINDEREN BIJ COMMERCIËLE OPDRACHTEN
WAARMEE GELD WORDT VERDIEND VOOR DE EIGEN
KERK**

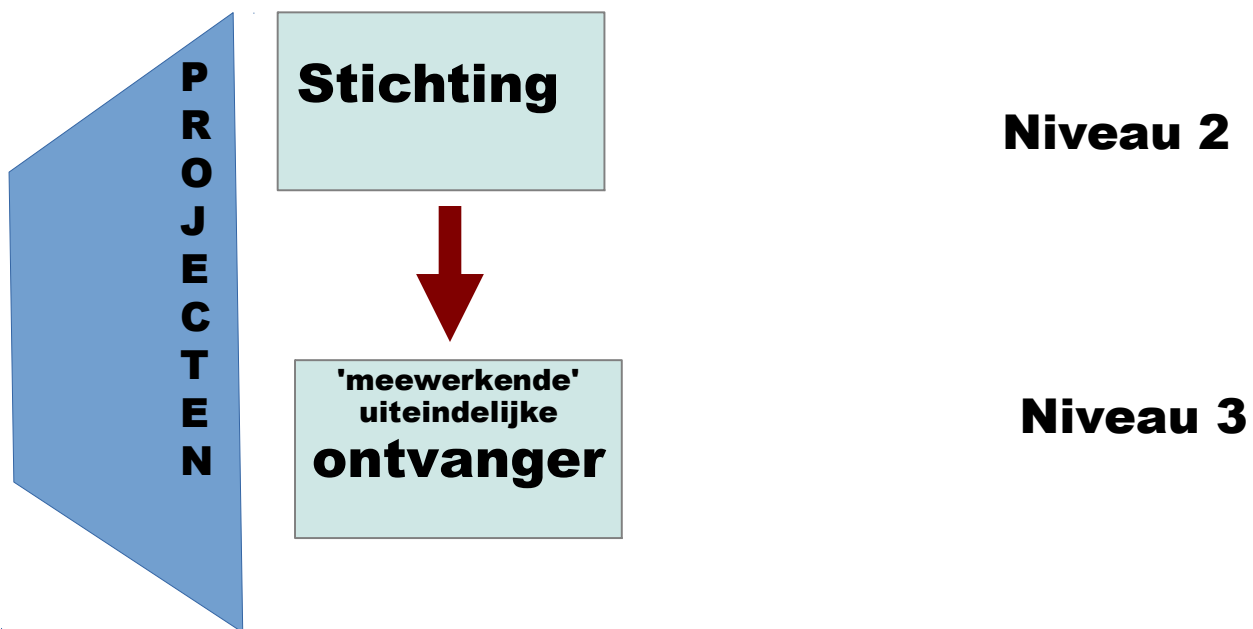

Actualiteiten en toekomst

ANBI: Noorse Broeders

WAT IS DE LES HIERUIT?

Wie ontvangt?

- **Schenkbelasting en ANBI**
- **Loonheffing?**

Vragen en opmerkingen?

